

МОТИВИ

към Закон за изменение и допълнение на Закон за данъците върху доходите на физическите лица

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗИД на ЗДДФЛ) е изготвен с цел усъвършенстване на данъчното законодателство, както и премахване на възможности за некоректно тълкуване и прилагане на закона. В тази връзка са направени следните предложения за промяна:

1. Прецизиране разпоредбите на чл. 22в и чл. 22г от ЗДДФЛ, свързани с правото на ползване на данъчно облекчение за деца и данъчно облекчение за деца с увреждания от родител, на когото не е предоставено упражняването на родителските права в случаите на развод и в случаите, в които не е налице сключен брак между родителите.

▪ **Причините, които налагат приемането на предложената мярка**

Съгласно разпоредбите на чл. 22в и чл. 22г от закона, данъчното облекчение за деца и за деца с увреждания се ползва при условие, че другият родител няма да ползва намалението за съответната данъчна година. В практиката често се констатираат случаи, при които родителите, на които не са предоставени родителски права, ползват данъчните облекчения за деца и за деца с увреждания чрез работодател или с подаване на годишна данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ, без да уведомят другия родител и по този начин го лишават от възможността да прилага съответното намаление.

▪ **Целите, които се поставят**

Целта на промяната е изрично да се определи поредността на ползване на данъчните облекчения от двамата родители, като едновременно с това да се защитават правата на родителя, на когото е предоставено упражняването на родителските права.

▪ **Финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба**

Предложените промени в проекта на акт няма да доведат до въздействие върху държавния и общинските бюджети. Не се очаква допълнителна финансова тежест за данъчно задължените лица.

▪ **Очаквани резултати от прилагането**

В резултат на предложените промени ще се усъвършенстват разпоредбите, свързани с ползване на данъчно облекчение за деца/за деца с увреждания от родител, на когото не е предоставено упражняването на родителските права в случаите на развод и в случаите, в които не е налице сключен брак между родителите.

Ще се внесе повече яснота по отношение на това, че съответното облекчение следва да се ползва от родителя, на когото са предоставени родителските права в случаите на развод и само ако този родител няма достатъчно доходи, облекчението може да се ползва изцяло или частично от родителя, на когото не са предоставени родителските права.

Същата уредба е предвидена и в случаите, когато родителите нямат сключен брак.

Предвидена е и изрично уредба за възстановяване на ползвано данъчно облекчение в нарушение на закона в посочените по-горе два случая.

С предложените изменения и допълнения се очаква създаване на правна сигурност и предотвратяване на възможности за некоректно прилагане на разпоредбите за данъчно облекчение за деца и деца с увреждания.

- **Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз**

С предложението не се въвеждат норми на правото на Европейския съюз.

2. Актуализиране разпоредбите на закона с оглед синхронизирането им с действащите правила за внасяне на данъци в Националната агенция за приходите.

- **Причини, които налагат приемането на предложената мярка**

Предложеното изменение има редакционен характер и е свързано с реализацията на проекта за миграция на бюджетните плащания към стандартите на Единната зона за плащания в евро (SEPA) от 01.10.2023 г. В тази връзка, считано от 01.10.2023 г., са закрити всички сметки на териториални дирекции и офис на Националната агенция за приходите (НАП) в търговски банки (над 160 броя). От същата дата са открити сметки за приходи на Централно управление (ЦУ) на НАП в Българска народна банка – сметка за приходи на централен бюджет (за приходи от данъци), сметка за приходи на държавното обществено осигуряване, сметка за приходи на здравно осигуряване, сметка за приходи на допълнително задължително пенсионно осигуряване, сметка за приходи от принудително събиране и др. Плащанията на различните видове задължения се извършват по съответната сметка на ЦУ на НАП, независимо към коя структура на НАП е регистриран платеца - постоянен адрес за физически лица или адрес на управление за юридически лица.

- **Целите, които се поставят**

Целта на предложението е актуализиране разпоредбите на закона с оглед синхронизирането им с действащите правила за внасяне на данъци в НАП.

- **Финансови и други средства, необходими за прилагането на уредбата**

Предложените промени в проекта на акт няма да доведат до въздействие върху държавния и общинските бюджети. Не се очаква допълнителна финансова тежест за данъчно задължените лица.

- **Очаквани резултати от прилагането**

Очакваните резултати от предложената промяна са разпоредбите на закона да са синхронизирани с действащите правила за внасяне на данъците в НАП и коректно прилагани от задължените лица.

- **Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз**

С предложенията не се въвеждат норми на правото на Европейския съюз.

3. Промени с редакционен характер

- **Причините, които налагат приемането на предложената мярка**

Необходимост от прецизиращи редакционни промени по текстовете, свързани с пълнота на структурата на закона, по отношение на вече извършена нормативна промяна на Закона за данъците върху доходите на физическите лица, в сила от 1 януари 2024 г., касаеща въведеният нов ред на облагане на доходите на физическите лица, които не са търговци по смисъла на Търговския закон, от събиране на диворастящи гъби и плодове, с изключение на такива от лечебните растения.

- **Целите, които се поставят**

С предложението се цели прецизиране на съществуващи разпоредби, с оглед пълнота на действащите текстове на ЗДДФЛ.

- **Финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба**

Предложените промени в проекта на акт няма да доведат до въздействие върху държавния и общинските бюджети. Не се очаква допълнителна финансова тежест за данъчно задължените лица.

- **Очаквани резултати от прилагането**

В резултат на предложените промени ще се усъвършенстват разпоредбите на закона.

- **Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз**

С предложението не се въвеждат норми на правото на Европейския съюз.

4. Създаване на административнонаказателна санкция за непредставени или непредставени в срок информация и данни по глава пета от Закона за Националната агенция за приходите.

- **Причини, които налагат приемането на предложената мярка**

Във връзка с нарастващата необходимост от ускорено развитие на цифровите технологии и за да бъдат предоставени по-качествени електронни услуги за данъкоплатците, е необходимо лицата, на които нормативно по реда на Закона за Националната агенция за приходите (ЗНАП) е възложено да предоставят информация и данни на НАП, да спазват законовите изисквания за срока на предоставянето им. В тази връзка се предвиждат глоба или санкция, при непредставяне или непредставяне в срок на информация и данни, тъй като своевременното попълване на информационните масиви и системи, за целите на предоставяните от НАП електронни услуги и с оглед изпълнение функциите на НАП в областта на прилагането и контрола на данъчно-осигурителното законодателство и събирането на публичните вземания, е от особено значение за използването им. Своевременното предоставяне на информация и данни са важни в голяма степен, например при предварително попълване на годишните данъчни декларации, за подпомагане на данъкоплатците чрез електронните услуги на НАП да формират задълженията си към бюджета, за навременно предприемане на действия за данъчно-осигурителен контрол и събиране на публичните вземания в държавния бюджет.

- **Целите, които се поставят**

Въвеждане на административнонаказателни разпоредби за задължените по глава пета от ЗНАП лица, с цел спазване на регламентирания в ЗНАП срок за предоставяне на информация и данни.

Финансови и други средства, необходими за прилагането на уредбата

Предложените промени в проекта на акт няма да доведат до въздействие върху държавния и общинските бюджети. Не се очаква допълнителна финансова тежест за данъчно задължените лица.

- **Очаквани резултати от прилагането**

Очаква се да се намали рискът лицата, посочени в глава пета от ЗНАП, да не предоставят необходимата за осъществяване на дейностите и функциите на НАП информация или да не я предоставят в срок.

- **Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз**

С предложенията не се въвеждат норми на правото на Европейския съюз.